

Preamble testmateriaallijst ten behoeve van de opleidingen tot gezondheidszorgpsycholoog -en klinisch psycholoog, differentiatie Volwassenen en Ouderen.

In het kader van de postmaster opleidingen tot gezondheidszorg en klinisch psycholoog wordt een substantieel deel van de praktijkopleiding besteed aan de toepassing van psychodiagnostische instrumenten.

Psychodiagnostiek houdt, naast observatie en het afnemen van een (hetero)anamnese, ook de toepassing van psychodiagnostische instrumenten in, zoals intelligentietests, andere neuropsychologische testen, zelfrapportage vragenlijsten op het gebied van klachten, coping en persoonlijkheid, interviews en indirecte metingen, als projectieve technieken. Van belang is dat de opleidingen kunnen oefenen met de psychodiagnostische instrumenten die tijdens de opleiding worden behandeld. Daarnaast is van belang dat de deelnemers aan de opleiding tests en vragenlijsten met behulp van de computer kunnen afnemen en scoren.

Ten behoeve van de GZ- en de KP opleiding is voor de Volwassenen & Ouderen variant, een lijst opgesteld van instrumenten waarover een praktijkopleidingsinstelling dient te beschikken en waartoe een deelnemer gemakkelijk toegang moet hebben. De opleiding eist een minimale batterij van diagnostische instrumenten. Deze minimale batterij is nodig, wil er sprake zijn van een voldoende geoutilleerde en toegeruste test-o-theek, afgemeten aan de huidige standaarden van testgebruik in de individuele patiëntenzorg. De aanwezigheid van deze batterij bepaalt mede of instellingen door de hoofdopleider kunnen worden erkend als praktijkinstelling. De hier gepresenteerde lijst van instrumenten heeft ook als doel een zekere mate van uniformiteit te bevorderen ten aanzien van de inrichting van een test-o-theek.

Belangrijk is om nogmaals te benadrukken dat het in deze lijst gaat om de minimale vereisten en uiteraard kan afhankelijk van specifieke doelgroepen, visie en setting deze lijst naar believen worden uitgebreid.

De lijst bevat zowel algemeen screenende instrumenten ten behoeve van de intake, als instrumenten die kunnen worden toegepast in het kader van complexe diagnostische vraagstellingen. De instrumenten betreffen de volgende domeinen:

- a. Klachten-/symptoomspecifieke vragenlijsten, screeners en interviews gericht op as 1 pathologie;
- b. Instrumenten en interviews gericht op classificatie van as II pathologie;
- c. Vragenlijsten die betrekking hebben op het gebied van zelfbeeld, cognities, cognitieve schema's en copingmechanismen;
- d. Psychodiagnostische instrumenten en technieken die gericht zijn op het in beeld brengen van de kwaliteit van de afweermechanismen en structurele kenmerken van de persoonlijkheid.
- e. Psychodiagnostische instrumenten gericht op het bepalen van interpersoonlijke en psychobiologische dimensies en temperamentsfactoren
- f. Instrumenten die kwaliteit van leven en niveau van relationeel en maatschappelijk functioneren inventariseren op verschillende levensgebieden;
- g. Instrumenten gericht op (dis)functioneren van het systeem;.
- h. Specifieke syndroomgeoriënteerde instrumenten;
- i. Capaciteitentests;
- j. Neuropsychologische instrumenten en tests.

Sommige instrumenten zullen afhankelijk van hun toepassing en de wijze waarop ze worden geïnterpreteerd in meerdere onderzoeksdomeinen kunnen passen. Zo kan de NVM/MMPI combinatie gebruikt worden om persoonlijkheidsdimensies in kaart te brengen, maar, wanneer theoriegestuurd geïnterpreteerd, ook gebruikt worden om een hypothese te genereren over de structurele pathologie.

De onderstaande instrumenten betreffen zowel zelf-rapportage instrumenten als indirecte en impliciete metingen van het psychisch functioneren. Deze twee typen instrumenten kunnen elkaar uitstekend aanvullen en dienen ook beide te worden toegepast in adequaat psychodiagnostisch onderzoek.

Hieronder volgt het minimaal verplicht instrumentarium zoals die geldt voor de praktijkinstellingen van de GZ- en KP opleiding, differentiatie Volwassenen en Ouderen:

Test-o-theek GZ- en KP opleiding

Intelligentie:

- WAIS-III
- GIT -2
- KAIT
- Raven Coloured Progressive Matrices
- NLV

Persoonlijkheid:

- Screener en interview PS: Screener PS: keuze uit VKP, PDQ 4+, ADP-4, keuze uit een van de volgende drie gestructureerde PS interviews: IPDE /SCID-2/ SIDP-IV + (eventueel MCMI)
- Persoonlijkheidsvragenlijsten: NVM, MMPI-2, NPV, NEO-PI-R ,TCI, PMT, keuze uit EPPS of ICL-R, Young schemavragenlijst, DAPP-BQ en SIPP, PMT
- Specifiek dimensioneel instrument: SPQ-R
- Copinglijsten: UCL, aanbevolen wordt CISS en CERQ
- Projectiemateriaal: TAT, ZAT
- Klachtenlijst: SCL-90, BSI

Syndroomspecifieke instrumenten:

- Dissociatie: DIS-Q, DES en bij voorkeur de SCID-D
- Psychotische stoornissen: PANNS, CASH, Brief Psychiatric Rating Scale, Comprehensive Assessment of at Risk Mental State (CAARMS) plus bijbehorende screener (Ervarignenvragenlijst).
- Stemming: Depressie Beck, ZUNG en Hamilton, bij ouderen GDS
- Autisme: Social Responsiveness Scale (SRS), Behavior Raating Inventory of Executive Functioning (BRIEF-A), SIT, Dewey, TOM, Caruso, ontwikkelingsanamnese, DSM IV interview voor Autisme Spectrum Stoornissen.

Interviews en screeners voor diverse as 1 stoornissen worden dringend aanbevolen:

Dwang- en angststoornissen (waaronder PTSS), eetstoornissen, slaapstoornissen, seksuele stoornissen, lichaams- en pijnbelevingsvragenlijsten, ADHD en wat verder in specifieke settings noodzakelijk is.

PS De BRIEF A meet zowel metacognitieve controle als gedragsregulatie en is ook bij andere vraagstellingen dan die naar ASS van belang om zicht te krijgen op vermogen tot inhibitie, planning en organiseren tot, initiatief nemen, en op emotieregulatie, zelfevaluatie, mentale flexibiliteit en het werkgeheugen, Deze domeinen van functioneren kunnen van belang zijn voor het kunnen profiteren van een behandeling

Neuropsychologische screening:

- 15 WT
- Doolhoven
- Complexe figuur van Rey
- Trailmaking A en B
- Stroop
- D2 of Bourdon
- Wechsler Memory Scale
- Bender
- Benton
- Wisconsin Card Sorting Test
- Dementiescreening (er zijn er een aantal, bijv. Amsterdamse Dementie Screening, CAMCOG, MNSP)
- BADS

Systeemgerichte instrumenten en sociale vaardigheidslijsten:

Diverse instrumenten worden op deze domeinen aanbevolen en zijn beoordeeld door de beroepsvereniging (COTAN).

Quality of life scales